Carl XVI Gustaf: Jultal 1998

Talare	Datum	Plats
Kung Carl XVI Gustaf Kung	25 december 1998	Kungl. Slottet, Stockholm

Kära svenskar, hemma och utomlands,

Julafton ligger bakom oss, liksom alla noggranna och förväntansfulla förberedelser inför helgerna. Så här på Juldagen får vi en stund över att ta det lugnt, umgås med våra nära och kära och reflektera över ett år, som snart är till ända och kanske blicka framåt mot det som kommer härnäst.

Var vi svenskar än befinner oss på vårt jordklot, tror jag att julen följer ett likartat mönster. Först en spännande väntan, och för oss vuxna en mera hektisk period, sedan julafton med särskilda traditioner, som vi fått med oss hemifrån och som vi vill föra vidare till våra barn och barnbarn. Så följer Juldagen och Annandagen, som efterlängtade och välbehövliga vilodagar i en intensiv period.

Men alla har inte förmånen av att kunna omge sig med familj, släkt och vänner. Många är ensamma och isolerade och för dem medför kanske inte julen den glädje och fest, som så många av oss får njuta av i dessa dagar.

Det kristna julbudskapet, som är ett glädjens budskap, manar till eftertanke. Jesu födelse har givit många en förhoppning om det godas seger över det onda. När vi ser oss om i världen har vi ibland svårt att dela denna framtidstro. Krig, konflikter och oro förekommer tyvärr på alltför många platser - även om fredsavtal och andra lösningar glädjande nog uppnås i en ökande grad.

Sverige har länge varit förskonat från olyckor av detta slag. Katastrofen i Göteborg, där 63 ungdomar omkom, innebar en stor tragedi inte enbart för anhöriga och vänner utan för ett helt folk. En enastående insats gjordes på olycksplatsen av räddningsmanskapet och därefter av sjukvård, kyrkor, kommuner och många enskilda.

Vi glömmer så lätt. I detta fall är det emellertid viktigt att vi inte glömmer att

fortsätta stötta ungdomar och vuxna, som har särskilt svåra minnen efter brandkatastrofen i Göteborg.

I lokalen, som brann, fanns pojkar och flickor med rötter i fyra kontinenter och många trossamfund. Låt oss mitt i allt det mörka som skedde denna oktoberkväll i Göteborg se det hoppfulla inför framtiden i att dessa ungdomar med så skiftande bakgrund hade samlats till en gemensam fest. Jag tror att morgondagens svenskar, med en förankring i många olika kulturer och religioner, kommer att finna nya vägar att leva tillsammans i Sverige. Det är också nödvändigt, eftersom alla har rätt att känna sig trygga i vårt mångetniska land. De mänskliga rättigheterna måste respekteras i stort och i smått.

För femtio år sedan antogs FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna. Dag Hammarskjöld tolkade den på sin tid som ett uttryck för vår tro på människans värdighet. Dessvärre kränks denna värdighet på olika sätt oavbrutet. Allvarliga brott mot de mänskliga rättigheterna begås dagligen runt om i världen, och då är det viktigt att vi reagerar och visar vår avsky för de regimer och individer som begår övergrepp.

Men det handlar inte enbart om våld och politiskt förtryck. Även vår rätt till en ren och livskraftig miljö hör hit. Glädjande nog har Sverige kommit långt när det gäller att värna om miljön. Men globalt har vi anledning att känna oro. En invånare i den industriella världen lämnar ett långt större ekologiskt fotavtryck än den som lever och verkar i utvecklingsländerna, eftersom vi i vår del av världen förbrukar naturresurser på ett helt annat sätt. Vi måste se miljöfrågorna i ett nytt perspektiv. Ökad konsumtion sätter stark press på miljön.

Naturkatastrofer som med jämna mellanrum drabbar vår ömtåliga natur runt om i världen medför självklart också stora risker för miljön. I höstas förstörde orkanen Mitch stora delar av Mellan-Amerika. Antalet omkomna är ofattbart och den materiella förödelsen enorm. Världssamfundet måste med stor energi och kraft engagera sig i att bygga upp vad som förstörts.

I södra Sverige byggs för närvarande en viktig kommunikationsled till det övriga Europa och till framtiden. Öresundsbron kommer att knyta samman Danmarks och Sveriges arbets-, närings- och kulturliv på ett nytt och nära sätt. Denna ökade integration av en stor region tror jag är ett gott exempel på vad vi kommer

att få se mycket mera av i framtiden. Regioner med naturlig samhörighet över gamla gränser blir framtidens motorer i den ekonomiska och kulturella utvecklingen.

Sverige har blivit en del av världen på ett helt annat sätt än bara för några år sedan. Vi genomgår idag också en snabb utveckling från industri- till kunskapssamhälle. För många känns detta hotfullt medan andra känner lust och nyfikenhet att pröva nya vägar och oanade möjligheter.

Idag är människorna med deras kunskaper och kompetens Sveriges största tillgång. Det är särskilt viktigt att vi stimulerar och släpper fram ungdomarnas vilja och förmåga att tänka och skapa nytt. Utbildning ger inte bara kunskap och förståelse för olikheter. Livet blir dessutom rikare.

Vi föräldrar måste stödja våra barn i deras framtidsplaner, men de måste också själva vara delaktiga i formandet av den egna framtiden. Arbetslösheten är ett gissel, alldeles särskilt för de ungdomar, som inte hittar meningsfull sysselsättning och därmed riskerar att tidigt tappa fotfästet i livet. Jag har med glädje sett hur många ungdomar idag väljer att starta egna företag. Det är det bästa beviset på att de tror på en framtid i Sverige. Deras insatser är berikande både för dem själva och för samhället.

Såväl skolan som den högre utbildningen är av stor betydelse i vårt samhälle. Vi har de bästa förutsättningar att göra Sverige till en stark kunskapsnation. Det är en viktig tillgång för ett land att många ungdomar vill gå vidare till högre studier. Även utlandsstudier och arbetslivserfarenheter från andra länder är positiva. Den nya tekniken möjliggör dessutom studier på distans, vilket medför stora förändringar i sättet att både lära och utbilda.

För en stark kunskapsnation är forskningen av stor betydelse och därför måste vi fortsätta att satsa kraftfullt på detta område. Forskningen är basen för våra framgångsrika företag, för dem som redan finns och för dem som är i tillväxt.

Framtiden skapar inte sig själv. Vi måste välja väg genom kloka politiska beslut. I vårt land har vi förmånen att i fria, demokratiska val kunna välja våra politiska företrädare. Som enskilda medborgare har vi här en möjlighet att påverka vår egen och vårt lands framtid.

I samband med att jag i år har högtidlighållit mitt 25-årsjubileum som Sveriges monark har jag reflekterat en del över framtiden, men också över vårt lands historia. I mer än 1000 år har Sverige varit en monarki och då känns 25 år som en ganska kort period. Men det stora förtroende, som svenska folket har givit mig under dessa år, har ingjutit styrka och glädje i mig och mitt arbete "För Sverige - i tiden".

Jag vill än en gång tacka för den värme och tillgivenhet som jag mött. Med förtröstan och förväntan ser jag nu framåt tillsammans med Er alla, mot detta årtusendes sista år och så småningom mot ett nytt millenium.

En fortsatt god julhelg och ett riktigt gott 1999 önskar min familj och jag Er alla som lyssnar i Sverige och utomlands.

Källa
Manuskript hämtat från kungahuset.se (2024-11-25)

Taggar
Jultal, Kungahuset

URI
https://www.svenskatal.se/tale/carl-xvi-gustaf-jultal-1998